

Projekt

z dnia 8 lutego 2021 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY MIELESZYN**

z dnia ..... 2021 r.

**w sprawie przyjęcia „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Mieleszyn
na lata 2021-2025”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 i poz. 1378), art. 17 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 i poz. 2369), Rada Gminy Mieleszyn uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Strategię rozwiązywania problemów społecznych Gminy Mieleszyn na lata 2021-2025”, w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mieleszyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Mieleszyn

z dnia.....2021 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY MIELESZYN
NA LATA 2021- 2025**

Wstęp	2
CZĘŚĆ I. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE MIELESZYN	3
Podstawy prawne opracowania strategii	3
CZĘŚĆ II. DIAGNOZA. Przedmiot i jej zakres	5
1. Charakterystyka Gminy Mieleszyn	5
2. Warunki życia mieszkańców	5
3. Sytuacja mieszkaniowa	6
4. Dostęp do edukacji i kultury	6
5. Bezrobocie i rynek pracy	7
6. Ochrona zdrowia	8
7. Przestępczość	8
8. Alkoholizm	8
9. Narkomania	8
10. Przemoc w rodzinie	9
11. Przestępczość nieletnich	10
CZĘŚĆ III. Pomoc społeczna i jej klienci	11
1. Ubóstwo	12
2. Długotrwała choroba i niepełnosprawność	12
3. Bezrobocie	12
4. Alkoholizm	13
5. Problemy opiekuńczo- wychowawcze	14
6. Rodzaje pomocy realizowane przez GOPS Mieleszyn	15
7. Wyuczona bezradność	15
8. Praca socjalna świadczona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieleszynie	16
CZĘŚĆ IV. Analiza SWOT	16
1. Wprowadzenie	16
2. Zestawienie mocnych i słabych stron w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	16
3. Zestawienie szans i zagrożeń w zakresie rozwiązywania problemów społecznych Gminy Mieleszyn	17
CZĘŚĆ V. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	17

1. Misja i wizja	17
2. Cele strategii rozwiązywania problemów społecznych	17
3. Podmioty realizujące cele strategiczne	20
4. Harmonogram realizacji celów	21

CZĘŚĆ VI. Zasady realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mieleszyn	23
---	----

CZĘŚĆ VII. Realizacja i monitorowanie strategii	23
--	----

Zakończenie	24
--------------------	----

WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mieleszyn zawiera kluczowe kwestie społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy w różnym okresie swojego życia i ich niezaspokojone potrzeby. Strategia określa także kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk niepożądanych społecznie, negatywnych oraz zajmuje się tworzeniem mechanizmów wzmacniających wypracowane zmiany. Stworzony dokument charakteryzuje działania publicznych i prywatnych instytucji, których celem jest poprawa warunków życia i zaspokojenia potrzeb przez mieszkańców. Celem opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest usystematyzowanie problemów społecznych występujących na terenie Gminy Mieleszyn oraz wypracowanie kierunków działań, które przyczynią się do wprowadzenia zmiany. Wypracowany dokument służyć będzie głównie władzom samorządowym w rozwiązywaniu problemów społecznych mieszkańców gminy. Niniejsza strategia rozwiązywania problemów społecznych jest kontynuacją Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Mieleszyn na lata 2014-2020, która była na bieżąco realizowana, a także monitorowana. Problemy społeczne występujące na danym obszarze, terenie najczęściej identyfikuje się w odniesieniu o dane jakie podają ośrodki pomocy społecznej właściwe dla danej gminy. Osoby, które zgłaszają się do ośrodków pomocy społecznej o pomoc, muszą spełniać warunki określone w ustawie o pomocy społecznej. Pomoc przysługuje osobom samotnym lub rodzinom szczególnie z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu, narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Osoby, które zgłaszają się po pomoc do instytucji państwowych znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, borykają się z licznymi problemami życia codziennego, izolują się od innych. Wykluczenie społeczne jest stanem samoutrwalającym się, którego przełamanie się nie jest możliwe dopóki nie ma spójności pomiędzy swobodą działania i więziami społecznymi jednostki i wspólnoty. Dlatego skuteczna polityka społeczna musi stawać się polityką spójności społecznej, łączącą społeczną integrację. Głównym założeniem takiej polityki jest podejmowanie przez państwo działań ukierunkowanych na pobudzanie aktywności ludzi, grup i organizacji dążących do wyrównywania szans oraz skutecznej walki z biedą i ubóstwem. Dzisiejsza pomoc społeczna szybkim tempem idzie w kierunku pomocy osobom i rodzinom poprzez świadczenie wsparcia i pracy socjalnej. Odstępuje się od tzw. pomocy biernej polegającej tylko na wypłacie zasiłków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni czy asystenci rodzin podejmują wiele innych działań, prowadzą szeroko rozumianą pracę socjalną mającą na celu pomoc w rozwiązaniu trudnej sytuacji w jakiej jednostka lub rodzina się znalazła. Efektem tych działań winno być usamodzielnienie się rodziny, rozwiązanie problemu, aktywizacja i zabezpieczenie, które pozwoli na samodzielne funkcjonowanie w społeczności bez instytucjonalnego wsparcia. Ustawa o pomocy społecznej jasno określa procedurę ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej. Osoba bądź rodzina, która znajduje się w trudnej sytuacji winna zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej osobiście lub przez przedstawiciela ustawowego. Tam, po rozeznaniu problemu zostanie objęta należywym wsparciem i pomocą. W ramach prowadzonej pracy, w tym pracy socjalnej mającej na celu pomoc osobie i rodzinie w przezwyciężaniu trudności życia codziennego, szczególnie pożądaną są wszelkiego rodzaju działania aktywizujące. Jednak, aby były one skuteczne, na terenie gminy musi być prowadzona polityka spójności. Obowiązek zapewnienia realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej spoczywa głównie na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Część zadań może zostać zlecona organizacjom pozarządowym, w tym stowarzyszeniom i fundacjom, a także organizacjom kościelnym. Mogą je wykonywać również przedsiębiorstwa społeczne, które niestety nie działają na obszarze każdej gminy.

Ważny jest cel wszystkich podejmowanych działań, służący dążeniu do pomocy osobom i rodzinom. Cel nastawiony na pomoc w wyjściu z problemu i aktywizację. Aby zapobiec wykluczeniu społecznemu i pogłębianiu się zjawiska bezradności, osobą będącą w problemie należy niezwłocznie aktywizować i pomagać jej wyjść z problemu, aby on nie narastał i nie wychodził na kolejne sfery życia rodzinnego i społecznego. Im dłużej osoba bądź rodzina pozostaje w oparciu społecznym i pomocowym z ośrodka pomocy społecznej, uzależnia się od pomocy i coraz trudniej jest jej zerwać więzi z ośrodkiem i się usamodzielić.

Dlatego tak ważna jest współpraca między różnymi instytucjami państwowymi i prywatnymi oraz wypracowanie wspólnego planu działania. W Strategii określone zostały grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Obszary najbardziej dotknięte problemami społecznymi to: osoby ubogie, bezrobotne, starsze, chore, niepełnosprawne, dzieci i młodzież pozbawione właściwej opieki w tym rodziców biologicznych, kobiety samotnie wychowujące dzieci, uczniowie, ofiary przemocy i przestępstw, osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach życia.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest zgodna z podstawowymi zasadami współżycia społecznego, a w szczególności z zasadą pomocniczości. Pojęcie pomocniczości oznacza, że struktury wyższe, np.: organy władzy nie powinny wyręczać osób, rodzin, grup społecznych w tym, w czym jednostki mogą same sobie poradzić. Rolą organów władzy jest przede wszystkim: pobudzanie, podtrzymywanie, wspomaganie, wspieranie gdy realizacja tych zadań przekracza ich możliwości. Bardzo ważnym czynnikiem jest wyzwalanie, wykorzystywanie zewnętrznych zasobów i kompetencji osób, grup oraz społeczności lokalnych.

Przedsięwzięcia, aby były skuteczne muszą być prowadzone w oparciu o współdziałanie aktywnych podmiotów takich jak: rodzina bliższa i dalsza, kręgi koleżeńskie, sąsiedzi, instytucje, organizacje rządowe i samorządowe zajmujące się pomocą społeczną, a także instytucje działające w szerszym obszarze, jak np.: sądownictwo, szkolnictwo, służba zdrowia.

Zgodnie z założeniami strategii istniejące potrzeby i problemy mieszkańców będą rozwiązywane poprzez:

- profilaktykę - polegającą na zapobieganiu niekorzystnych zjawisk jako działań najważniejszych,
- pomoc doraźną - świadczenie natychmiastowej pomocy w sytuacjach kryzysowych,
- planowane programy naprawcze - działania zmierzające do zminimalizowania lub rozwiązania problemów.

Cele strategii polityki społecznej, zmierzające do stworzenia warunków integracji społecznej osobom z grup zagrożonych odrzuceniem społecznym, powstały w oparciu o:

- identyfikację obecnych problemów gminy,
- planowaną i konieczną wizję przyszłych problemów i zagrożeń,
- kierunki działań zgodne z programem polityki prorodzinnej, przyjęte przez Radę Ministrów, podkreślające znaczenie podstawowej komórki społecznej oraz konieczność stwarzania szans dzieciom i młodzieży a także zapobieganie marginalizacji rodzin,
- uwzględnienie priorytetów i kierunków działań zawartych w przepisach Unii Europejskiej.

CZĘŚĆ I. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE MIELESZYN NA LATA 2021-2025.

Podstawy prawne opracowania strategii.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mieleszyn na lata 2021-2025 jest zgodna z dokumentami strategicznymi z zakresu polityki społecznej opracowanymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Dokumenty krajowe:

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Mieleszyn na lata 2021 - 2025 uwzględnia zapisy dokumentów krajowych w szczególności:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju- Polska 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,

- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego.

Dokumenty regionalne i lokalne

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Mieleszyn na lata 2021 - 2025 uwzględnia zapisy dokumentów regionalnych i lokalnych:

- Strategia Rozwoju Gminy Mieleszyn na lata 2014-2022,
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r.,
- Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2018-2020,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2025,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomani na lata 2021-2025. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Mieleszyn na lata 2021-2023.

Podstawy prawne do powstania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mieleszyn na lata 2021- 2025

- **Konstytucja RP** zawierająca podstawowe prawa oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, źródło wolności i praw człowieka i obywatela,
- **Ustawa o pomocy społecznej**, która ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać,
- **Ustawa o świadczeniach rodzinnych** określająca warunki nabywania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych,
- **Ustawa o zatrudnieniu socjalnym** odnosząca się do określonych grup społecznych, które podlegają wykluczeniu społecznemu,
- **Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego** zwracająca szczególną uwagę na ochronę zdrowia psychicznego, polegającą na promocji zdrowia, kształtowaniu wobec osób chorych psychicznie postaw społecznych,
- **Ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie** przedstawiająca działalność społecznie użyteczną w celu wykonywania zadań publicznych przez organizacje pozarządowe,
- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** uznająca życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego dobra narodu,
- **Wieloletni Program Rządowy „Posilek w szkole i w domu”** mający na celu zapewnienie posiłku szczególnie dzieciom i młodzieży,
- **Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** mająca na celu pomoc osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy,

Inne akty prawne związane z szeroko rozumianą pomocą społeczną, które należy wziąć pod uwagę to:

- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowania kryteriów dochodowych oraz kwot pieniężnych z pomocy społecznej,
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie środowiskowych domów samopomocy,
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie domów pomocy społecznej,
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie mieszkań chronionych,
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie kontraktu socjalnego,
- Ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- Ustawa o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych,

- Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski.

CZĘŚĆ II. DIAGNOZA. PRZEDMIOT I JEJ ZAKRES.

Materiałem wyjściowym nad pracą Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mieleszyn była analiza kwestii społecznych, w tym przede wszystkim problemy i potrzeby zgłaszane przez klientów ubiegających się o pomoc w ośrodku pomocy społecznej. Dane te zostały uzupełnione przez wyniki analiz prowadzonych przez inne jednostki samorządowe, w tym dane z przeprowadzonych ankiet. Przedmiotem diagnozy są poszczególne i charakterystyczne dla różnych grup społecznych problemy o najwyższym stopniu nasilenia, takie jak np.: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, samotne wychowywanie dzieci, starość, przemoc, uzależnienia. Wymagają one podejmowania natychmiastowych, wszechstronnych działań w celu przeciwdziałania problemowym sytuacjom, poprawy warunków życia jednostek i rodzin, a także wyrównywania różnic socjalnych występujących w środowisku. Dalszy etap strategii rozwiązywania problemów społecznych musi obejmować zagadnienia związane z zapobieganiem powstawania negatywnych zjawisk, poprzez rozszerzanie dostępu do informacji, zagospodarowanie czasu wolnego, promowanie działań samopomocowych i wolontariatu, a także aktywizację społeczną w tym reintegrację społeczną i zawodową osób i rodzin w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu. Biorąc pod uwagę zakres i powody udzielenia pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieleszynie, należy uznać, że na terenie gminy najczęściej występującymi zjawiskami przyczyniającymi się do występowania problemów społecznych są: ubóstwo, długotrwała choroba i niepełnosprawność, bezrobocie, a także alkoholizm. Sami mieszkańcy wypełniając ankietę akcentowali, że zdarza im się sięgać po alkohol przynajmniej raz dziennie lub kilka razy w tygodniu.

1. Charakterystyka Gminy Mieleszyn

Gmina Mieleszyn jest niewielką gminą położoną na północno - wschodnich krańcach województwa wielkopolskiego. Jest jedną z 226 gmin województwa i jedną z 10 gmin powiatu gnieźnieńskiego. Od południowego - wschodu sąsiaduje z Gminą Gniezno, a od południowego zachodu z Gminą Kłecko. Sąsiaduje także z gminami w powiecie żnińskim: od północy z Gminą Janowiec WLKP, od północnego - wschodu z gminą Rogowo oraz od zachodu z Gminą Mieścisko, która wchodzi w skład powiatu wągrowieckiego.

W skład Gminy Mieleszyn wchodzi 15 sołectw oraz 3 jednostki osadnicze:

- Ośrodek gminny Mieleszyn,
- Wsie sołeckie: Borzątew, Dębłowo, Dobiejewo, Dziadkowo (obejmujące wsie Dziadkowo i Dziadkówko), Karniszewo, Kowalewo, Łopienno, Mieleszyn, Mielno, Popowo Ignacewo, Popowo Tomkowe, Przysieka, Sokolniki oraz Świątniki Małe i Świątniki Wielkie,
- Wsie i przysiółki: Kowalewko, Nowaszyce, Popowo Podleśne.

Siedzibą władz gminnych jest Mieleszyn, oddalony od centrum stolicy powiatu Gniezna o 15 km. Powierzchnia Gminy to 99,24 km².

Tym samym gmina jest na 159 miejscu w województwie oraz na 9 miejscu w powiecie pod kątem wielkości powierzchni. Najbliższe leżące miasta to: Gniezno, Kłecko, Mieścisko, Rogowo i Janowiec Wielkopolski. Gmina jest doskonale skomunikowana z Gnieznom i Poznaniem.

Dzięki trasie szybkiego ruchu S5 mieszkańcy mogą sprawnie przemieszczać się w celu aktywności zarobkowej i prowadzeniu działalności gospodarczej.

2. Warunki życia mieszkańców Gminy Mieleszyn

Jakość życia to wartościująca charakterystyka sytuacji, w jakiej znajduje się osoba, grupa czy zbiorowość. Jakość życia bywa ujmowana poprzez wskaźniki o charakterze obiektywnym lub poprzez subiektywną ocenę różnych elementów własnej sytuacji, która wyraża się w określonych stanach emocjonalnych i przekonaniach. Szeroko pojmowana jakość życia mieszkańców gminy obejmuje zarówno stan środowiska naturalnego jak i bogactwo mieszkańców, zdrowie bezpieczeństwo czy dostęp do edukacji i kultury. Ważnym elementem wizerunku gminy w opiniach mieszkańców jest lista problemów, z którymi spotykają się mieszkańcy w życiu codziennym. Biorąc pod uwagę przedstawioną ocenę rozmaitych sfer życia mieszkańców gminy, interesujące wydaje się określenie tego, jakie gminne problemy społeczne powinny być priorytetem dla działań władz gminnych. Dla samych mieszkańców bardzo istotne znaczenie ma poziom zanieczyszczenia powietrza oraz wody.

3. Sytuacja mieszkaniowa

W 2019 roku w gminie Mieleszyn oddano do użytku 8 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 1,98 nowych lokali. W skali województwa, jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w Gminie Mieleszyn to 1 029 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 254 mieszkania. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne to 96,31% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 92,13% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 87,66% mieszkań posiada łazienkę, 66,38% korzysta z centralnego ogrzewania, a 0,49% z gazu sieciowego. Tym samym można zauważyć, że mieszkańcy gminy w dużym stopniu zamieszkują lokale w pełni wyposażone o wysokim standardzie. Obecnie gmina dysponuje wystarczającą liczbą mieszkań komunalnych, jednakże nie posiada w swoich zasobach mieszkań socjalnych oraz mieszkań chronionych. Sytuacja mieszkaniowa gminy musi być jednak stale monitorowana, a władze samorządowe winny czynić starania, aby w miarę możliwości pozyskiwać nowe mieszkania komunalne, a tym samym móc zwiększyć liczbę rodzin, które pozyskają własne lokum.

4. Dostęp do edukacji i kultury

Na terenie Gminy Mieleszyn działają trzy szkoły podstawowe.

Są to niżej wymienione placówki:

- Szkoła Podstawowa w Mieleszynie,
- Szkoła Podstawowa w Karniszewie,
- Szkoła Podstawowa w Łopiennie.

lp	Szkoła	Liczba oddz.	Liczba uczniów	w tym									
				poniżej „0”	„0”	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	Szkoła Podstawowa im. Stefana Kard. Wyszyńskiego -Mieleszynie	8	150	-	-	20	18	14	8	20	25	23	22
2	Szkoła Podstawowa im. Arkadego Fiedlera w Karniszewie	10	142	-	17	9	15	10	11	16	31	16	17
3	Szkoła Podstawowa w Łopiennie	7	65	-	14	8	11	7	2	11	12	0	0
4	OGÓLEM	25	357	-	31	37	44	31	21	47	68	39	39

Tabela Nr 1. Stan organizacji szkół podstawowych

Wszystkie gminne szkoły podstawowe zatrudniają odpowiednią liczbę nauczycieli. Kadra nauczycielska jest odpowiednio wykształcona, a stanowią ją nauczyciele stażyści, nauczyciele kontraktowi, mianowani oraz dyplomowani. Zdecydowanie najwięcej nauczycieli ma stopień nauczyciela dyplomowanego. Najwięcej uczniów uczęszcza do Szkoły Podstawowej w Mieleszynie. Drugą pod względem liczby uczniów jest szkoła w Karniszewie. Najmniej uczniów uczęszcza do Szkoły Podstawowej w Łopiennie, w której są również najmniej liczne klasy. W roku szkolnym 2019/2020 w tej placówce nie było klasy siódmej i ósmej. Szkoły podstawowe są wyposażone w odpowiednią ilość sprzętu komputerowego oraz posiadają niezbędną infrastrukturę edukacyjną. Według danych z 2019 r. w Gminie Mieleszyn działały 2 biblioteki i filie publiczne posiadające księgozbiór liczący 19 916 wolumenów. We wszystkich placówkach zatrudnionych było 3 pracowników. Najmłodszy mieszkańcy gminy mają dostęp do edukacji przedszkolnej. Na terenie Gminy Mieleszyn działa przedszkole samorządowe, które znajduje się w Mieleszynie oraz jego filia, która swoją siedzibę ma w Mielnie. Filie przedszkola działają także w Karniszewie oraz Łopiennie. Łączna liczba uczniów-

dzieci uczęszczających na zajęcia przedszkolne to 63. Na terenie Gminy Mieleszyn nie funkcjonuje przedszkole specjalne.

lp.	Przedszkole	liczba oddziałów	liczba uczniów
1	Poniżej "0"	2	51
2	"0"	1	12
Razem		3	63

Tabela Nr 2. Stan organizacji przedszkoli publicznych.

Podsumowując dostęp dzieci do edukacji szkolnej należy zauważyć, że na terenie Gminy Mieleszyn nie występują problemy z dostępem do edukacji, a dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym mają łatwy dostęp do placówek edukacyjnych. Jednakże sytuacja ta musi być stale monitorowana, a liczba oddziałów przedszkolnych powinna rosnąć, jeśli zajdzie taka potrzeba. Brak przedszkoli ogranicza bowiem możliwość szybkiego powrotu na rynek pracy młodym kobietom - matkom, co przyczynić się może do utrwalenia bezrobocia, długotrwałego bezrobocia, ubóstwa oraz wykluczenia społecznego i powstawania różnych chorób somatycznych oraz depresji. Gmina powinna zachęcać do tworzenia prywatnych oddziałów przedszkolnych oraz do sięgania po środki zewnętrzne na budowę takich placówek.

5. Bezrobocie i rynek pracy

W gminie Mieleszyn na 1000 mieszkańców pracuje 115 osób. 59,1% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 40,9% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Mieleszyn wynosiło w 2019 roku 3,3% (5,1% wśród kobiet i 1,7% wśród mężczyzn). Kobiety stanowią przeważającą grupę osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne. W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Mieleszyn wynosiło 4 015,45 PLN, co odpowiada 83.10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy Mieleszyn 394 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 175 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy. 19,7% aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy Mieleszyn pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 30,8% w przemyśle i budownictwie, a 20,9% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,8% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). Na przestrzeni lat stopa bezrobocia w Gminie Mieleszyn zdecydowanie spada.

W 2017 r. bezrobocie wynosiło 6%, w 2018 r.- 5,2%, w 2019 r. spadło do 3,3%. Do grup społecznych wymagających wsparcia określonych, jako grupy ryzyka należą:

- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Bezrobocie jest najczęstszym powodem pobierania świadczeń z pomocy społecznej. Liczba osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia wynosiła w 2019 r.-15, a w 2018 r.-23. Ankietowani mieszkańcy gminy wskazują, że problem bezrobocia jest istotnym problemem, występującym na terenie zamieszkiwanej przez nich gminy oraz istotnym problemem, z którym się borykają. Skala problemu bezrobocia nie jest duża i można ją rozwiązać działaniami skierowanymi na aktywizację społeczną konkretnych osób. Jednakże należy pamiętać o bezrobociu ukrytym, które gdyby zliczyć mogłoby podwyższyć liczbę osób bezrobotnych, które mogłyby się kwalifikować do pomocy społecznej lub do rejestracji w urzędzie pracy. Bezrobocie ukryte jest cechą charakterystyczną dla terenów wiejskich, których mieszkańcy zajmują się rolnictwem. W ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu osoby bezrobotne, w tym osoby długotrwale bezrobotne, mogą odbywać szkolenia zawodowe oraz brać udział w pracach interwencyjnych i robotach publicznych. Szansą na zmianę niekorzystnej sytuacji osób długotrwale bezrobotnych na terenie gminy Mieleszyn jest powstanie klubu integracji społecznej lub centrum integracji społecznej, w których osoby bezrobotne mogłyby, przy pomocy specjalistów, odbywać reintegrację zawodową i wracać na rynek pracy, a tym samym do aktywności społecznej.

6. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Mieleszyn funkcjonuje Przychodnia Zdrowia - Zespołu Lekarza Rodzinnego Zdrowie S.C. poradnia lekarza rodzinnego oraz Gabinet Higieny Szkolnej. W szkołach podstawowych zatrudnieni są logopedzi do pracy z dziećmi wymagającymi wsparcia w tym zakresie oraz pedagodzy szkolni. Mieszkańcy Gminy Mieleszyn mogą korzystać z opieki medycznej na terenie miasta Gniezno, na terenie którego działa sieć placówek medycznych. Na rzecz mieszkańców Powiatu Gnieźnieńskiego, w tym również dla mieszkańców Gminy Mieleszyn działa Zespół Opieki Zdrowotnej, prowadzący m.in. Szpital Miejski. Założycielem Zespołu Opieki Zdrowotnej w Gnieźnie jest powiat Gnieźnieński. Podsumowując potrzeby mieszkańców Gminy Mieleszyn w zakresie dostępu do placówek medycznych, należy zauważyć, że mieszkańcy gminy mają zapewniony dostęp do tzw. opieki medycznej i nie występują znaczące problemy w tym zakresie.

7. Przestępczość

Przestępstwo jest to czyn odpowiadający w pełni definicji czynu zabronionego, podlegającego sankcjom prawnym. Czyn ten musi być zawiniony i społecznie szkodliwy w stopniu wyższym niż znikomy. Definicja przestępstwa określana jako społeczna, zwraca uwagę na to, iż zachowanie sprawcy musi charakteryzować się społeczną szkodliwością. Przestępczość jest zjawiskiem narastającej patologii społecznej we współczesnym świecie. Na pełną definicję przestępstwa składają się: człowiek, jego czyn, wyczerpanie ustawowych znamion typu czynu zabronionego, związek przyczynowo – skutkowy, wina i społeczna szkodliwość. W 2019 roku w Gminie Mieleszyn stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 57 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 14,19 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Gminie Mieleszyn wynosi 71,20% i jest mniejszy od wskaźnika wykrywalności dla województwa wielkopolskiego oraz porównywalny do wskaźnika dla całej Polski. Problem przestępczości oraz bezpieczeństwa jest dla mieszkańców gminy istotnym problemem społecznym. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców Gminy Mieleszyn najwięcej przestępstw stwierdzono o charakterze kryminalnym - 8,53 (wykrywalność 69%) oraz przeciwko mieniu - 6,05 (wykrywalność 50%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 3,24 (59%), drogowe - 1,72 (98%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu. Najwięcej, bo aż 34 przestępstwa dotyczyły spraw kryminalnych. W ich skład wchodzi kradzieże, rozboje, włamania, gwałty i wymuszenia. Zaraz po nich, 24 sprawy dotyczyły przestępstw przeciwko mieniu, najmniej przeciwko zdrowiu i życiu.

8. Alkoholizm

Jedną z najważniejszych kwestii społecznych będącą powodem problemów osobistych i rodzinnych jest uzależnienie od alkoholu. Prowadzi ono do utraty zdrowia i niekiedy życia. Rodzi problemy takie jak: przemoc, rozpad rodzin, przestępczość. Problem alkoholizmu na terenie gminy nigdy nie odzwierciedla rzeczywistej sytuacji. Powodem jest fakt, że sytuacja ta jest często ukrywana, a osoby i rodziny nie utożsamiają się z tym problemem. Bardzo często osoby nałogowo nadużywające alkoholu tłumaczą swe zachowanie tym, że zjawisko to występuje sporadycznie, a spożywają alkohol tylko przy okazji. Temat tabu, problem ukryty i przemilczany stanowi ogromny problem, który dotyka całe rodziny w tym dzieci, rodzi patologie, uzależnienia oraz choroby psychiczne. Ankietowani mieszkańcy gminy wykazują, że znają po kilka osób, które sięgają po alkohol lub inne środki odurzające.

9. Narkomania

Narkomania nie jest zjawiskiem jednowymiarowym. Można wyróżnić uzależnienie od narkotyków oraz zażywanie ich wynikające z problemowych sytuacji. Jedno i drugie stanowi ogromny problem społeczny oraz problem zdrowotny osób, które sięgają po narkotyki i niesie ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego. Narkomania oprócz tego, że stanowi ogromny problem jednostki oraz rodzin, w których zjawisko takie można wyodrębnić, stanowi także problem prawny, kulturowy i społeczny. Przyjmowanie substancji psychoaktywnych może prowadzić do uzależnienia, które w rezultacie prowadzi do wykluczenia społecznego. Jest też ściśle związane z wieloma innymi problemami społecznymi takimi jak: przemoc, przestępczość, alkoholizm, bezdomność, a także prostytutka. Zjawisko używania narkotyków niesie negatywne konsekwencje dla najbliższego otoczenia czy życia rodzinnego, ale niesie także zakłócenia w funkcjonowaniu całego społeczeństwa rodząc szereg szkód i także kosztów. Ankietowani mieszkańcy gminy akcentują na występowanie problemu związanego z zażywaniem narkotyków oraz innych środków odurzających, w tym dostęp w głównej mierze do marihuany i dopalaczy. Aby temu przeciwdziałać Radni Gminy Mieleszyn odpowiednią Uchwałą Nr XVI/111/2020 z dnia 27 listopada 2020 r. podjęli Gminny

Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2025. Głównym celem tego programu jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się zjawiska narkomanii oraz problemom jej towarzyszącym na terenie gminy Mieleszyn. Założenia programowe polegają głównie na:

- promowaniu zdrowego stylu życia,
- wspieraniu działalności placówek prowadzących działania w środowiskach zagrożonych uzależnieniem,
- podejmowaniu i wspieraniu działań lokalnych oraz inicjatyw społecznych.

Zadaniami z zakresu zdrowego stylu życia według założeń programu jest prowadzenie programów profilaktycznych jako elementu organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, wspieranie szkół w prowadzeniu działań profilaktycznych oraz organizowanie i prowadzenie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców.

10. Przemoc w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest niepokojącym zjawiskiem, które niestety z roku na rok ma tendencję wzrostową. I wraz z kryzysem rodziny jest istotnym problemem w świadomości mieszkańców gminy. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przez przemoc należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym wolność seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W 2011 roku w ramach nowego działania powołano zespoły interdyscyplinarne do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W Gminie Mieleszyn Zespół Interdyscyplinarny powstał w 2012 r. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową na terenie gminy Mieleszyn zwiększa się na przestrzeni lat. Jest to zjawisko niepokojące, które musi być stale monitorowane oraz podejmowane muszą być cały czas środki zaradcze i pomocowe dla osób nim dotkniętych. W 2017 r. liczba interwencji wynosiła 63. Rok później w 2018 r. nastąpił spadek zdarzeń związanych z przemocą w rodzinie, a dane statystyczne pokazywały 49 interwencji. Natomiast rok 2019 przyniósł niepokojący wzrost. Statystyki pokazują 72 interwencje. Osobom uwięzonym w przemoc w rodzinie pomoc ma przynieść Procedura Niebieskiej Karty. Prawo określa, że procedura Niebieskiej Karty realizowana przez Zespół Interdyscyplinarny obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. W celu rozpoznania problemów związanych z przemocą domową zbierają się grupy robocze, które w ramach realizacji swoich działań spotykają się zarówno z ofiarami przemocy, jak i ze sprawcami przemocy. Członkowie grup roboczych pracują nad wypracowaniem optymalnych form podejmowanych czynności tak, aby uspokoić problem przemocy występujący w rodzinie, zminimalizować jego skutki i zapobiec nawrotowi. Opracowują plan zapobiegania przemocy oraz zajmują się monitoringiem procesu w danej rodzinie. W związku z procedurą Niebieskiej Karty sporządzono w ubiegłym roku dwa wnioski. Jest to poziom utrzymujący się względem roku wcześniejszego. Nie znaczy to jednak, że odzwierciedla on stan faktyczny problemu przemocy w rodzinie, gdyż nie wszystkie sprawy przemocowe są zgłaszane i rejestrowane, a ofiary często wycofują się ze swoich oskarżeń i procedura nie jest kontynuowana.

Czynniki, które utrudniają rozwiązanie problemu przemocy to:

- ukrywanie problemu przemocy,
- strach, niechęć, wstyd ofiar przed zgłoszeniem do odpowiednich instytucji i opowiedzenie zaistniałych zdarzeń,
- brak gotowości do reagowania na przemoc,
- rosnąca anonimowość społeczna,
- stosunkowo mała empatia w społeczeństwie.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębianie społecznej świadomości, Rada Gminy Mieleszyn przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025.

Celem programu jest:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia,

Program w swoim założeniu skierowany jest do mieszkańców gminy, a realizują go następujące podmioty:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Konsultacyjny,
- Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego,
- Komisariat Policji w Kłecku,
- Przedstawiciele szkół.

Przemoc w rodzinie dotyczy nie tylko dorosłych członków rodzin, ale jest także skierowana na dzieci i młodzież. Tę grupę najmłodszych mieszkańców często spotyka także przemoc ze strony środowiska swoich rówieśników. Z agresywnymi zjawiskami mającymi znamiona przemocy mogą spotkać się w środowisku szkolnym, osiedlowym czy w ramach działania lokalnych grup. Istotna i ważna jest profilaktyka, wskazywanie dzieciom i młodzieży niewłaściwych zachowań, postaw, przeciwstawianie ich zachowaniom dobrym, odpowiednim i społecznie akceptowanym.

W Gminie Mieleszyn podejmowane są działania profilaktyczne dla młodzieży. Liczba ich uczestników zwiększa się z roku na rok. W 2017 r. w warsztatach, prelekcjach, pogadankach, spektaklach i festynach uczestniczyło 83 uczniów, 11 nauczycieli i 11 rodziców. W kolejnym 2018 r. liczby te zdecydowanie się zwiększyły. Uczniów, którzy wzięli udział w zajęciach profilaktycznych skierowanych na wskazanie negatywnych skutków przemocy i ich przeciwdziałaniu było już 243 oraz 28 nauczycieli i 34 rodziców. W roku 2019 r. w w/w spotkaniach udział wzięło 213 uczniów oraz 28 nauczycieli i aż 60 rodziców.

Dane wskazują, że z roku na rok zwiększa się liczba rodziców i wychowawców, którzy pogłębiają swoją wiedzę na temat profilaktyki przemocy wśród dzieci i młodzieży, a tym samym zwiększa się świadomość społeczna zarówno osób odpowiedzialnych za prawidłowy rozwój ludzi młodych, jak i samych młodych. Przemoc wobec dzieci jest jednym z najbardziej okrutnych zjawisk. Nie omija ono żadnych warstw społecznych, żadnych rodzin – żyjących w ubóstwie, niewydolnych finansowo jak i dobrze sytuowanych, tzw. „dobrych domów”. Przybiera ono bardzo różne formy i często towarzyszą mu inne patologiczne zachowania, między innymi nadużywanie alkoholu. Najbardziej widocznymi i oczywistymi skutkami przemocy są obrażenia cielesne. Należy jednak pamiętać, że znacznie bardziej niszczące od urazów fizycznych są skutki psychiczne doświadczanej przemocy. Dziecko żyjące w stanie ciągłego zagrożenia nie ma możliwości prawidłowej socjalizacji, ponieważ zaburzeniu uległy jego podstawowe potrzeby: miłości, akceptacji, zaufania i bezpieczeństwa.

11. Przestępczość nieletnich

Przestępczość nieletnich jest jednym ze zjawisk narastającej patologii społecznej we współczesnym świecie. Pojęcie to zależy od wieku i od rodzaju czynów stanowiących przestępstwo. Badania przestępczości nieletnich obejmują różne rodzaje zachowań, nie tylko te zabronione przez kodeks karny. Rozmiary zjawiska, jego dynamikę i strukturę określa się głównie w oparciu o przestępstwa rejestrowane w statystykach policyjnych i sądowych. W polskim systemie prawnym nieletnimi przestępcami są osoby, które przejawiają objawy demoralizacji, które nie ukończyły lat 18 oraz sprawcy czynów karalnych (przestępstwa i wykroczenia) w wieku 13 – 16 lat. W sprawach nieletnich należy kierować się przede wszystkim ich dobrem, dążąc do osiągnięcia korzystnych zmian w ich osobowości i zachowaniu. Zasadą jest stosowanie wobec nieletnich środków wychowawczych. Przestępczość wśród osób nieletnich często powiązana bywa z przemocą domową. Dziecko wychowywane w domu, w którym brakuje poszanowania drugiego człowieka, nie ma podmiotowości, a jest złość, ból i brak szacunku, samo zaczyna powielać postawy i zachowania niewłaściwe i nieakceptowalne, często na granicy prawa. Dlatego w trosce o prawidłowy rozwój młodych mieszkańców gminy, kształtowanie ich światopoglądu, wskazywanie właściwych i negatywnych zachowań, ważne jest podejmowanie działań profilaktycznych.

CZĘŚĆ III. POMOC SPOŁECZNA I JEJ KLIENCI

Pomoc społeczna jako element polityki społecznej państwa ma za zadanie wspierać osoby i rodziny w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom marginalnym, podejmowanie działań do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin oraz integracja ich ze środowiskiem. Na terenie Gminy Mieleszyn pomoc społeczna udzielana jest za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) udziela pomocy w formie:

- zasiłku stałego, który zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej oraz pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,
- zasiłku okresowego, który przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,

2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny:

- zasiłku celowego, który jest fakultatywnym zasiłkiem wypłacanym w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Może on być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne,
- specjalny zasiłek celowy, który jest przyznawany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe,
- pomoc w formie skierowania i umieszczenia w domu pomocy społecznej, która przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych,
- pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej, której celem jest pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Dane statystyczne pochodzące z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieleszynie pokazują, że liczba świadczeniobiorców, którzy zgłaszają się o pomoc do ośrodka pomocy społecznej nieznacznie spadła na przestrzeni ostatnich lat i utrzymuje się na tym samym poziomie.

ROK	LICZBA KORZYSTAJACYCH RODZIN
2017	75
2018	61
2019	61

Tabela Nr 3. Liczba osób korzystających z pomocy GOPS Mieleszyn w latach 2017 – 2019.

Aby osoba lub rodzina mogła ubiegać się o pomoc zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, musi spełniać warunki określone w tej ustawie.

Poniższa tabela przedstawia liczbowy podział osób zgłaszających się o pomoc do ośrodka pomocy społecznej z uwzględnieniem powodów, które kwalifikują osobę do skorzystania z pomocy społecznej.

Lp.	Powód przyznania pomocy	2017	2018	2019
1.	niepełnosprawność	28	21	11
2.	bezrobocie	31	23	15
3.	osoby dotknięte klęską żywnościową	196	0	13
4.	ubóstwo	56	51	40
5.	bezzadność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	0	0	0
6.	długotrwała choroba	23	24	18
7.	alkoholizm	3	3	3
8.	inne	24	18	18
9.	OGÓLEM	121	91	83

Tabela Nr 4. Powody przyznania pomocy przez GOPS Mieleszyn w latach 2017-2019.

1. UBÓSTWO

Dominującym problemem, który zmusza mieszkańców do ubiegania się o pomoc finansową w ośrodku pomocy społecznej jest ubóstwo. Niski dochód nieprzekraczający kryterium dochodowego spycha osoby na marginalizację życia społecznego. Powoduje, że osoby dotknięte ubóstwem czują się gorsze, źle postrzegane w społeczności lokalnej, z której życia się wycofują oraz popadają w wykluczenie społeczne. Trudno jest znaleźć uniwersalną definicję ubóstwa. Najczęściej przyjmuje się określenie ubóstwa jako wyznacznika sytuacji jednostek lub grup społecznych, których dochody są zbyt niskie aby utrzymać się przy życiu i zdrowiu.

Na syndrom głębokiego ubóstwa największy wpływ mają długookresowe bezrobocie połączone z niskim wykształceniem głowy gospodarstwa domowego, wielodzietność oraz zamieszkiwanie w małych ośrodkach, a także choroby przewlekłe oraz przemoc. Z punktu widzenia aktualnej sytuacji w Polsce jest istotne rozróżnienie ubóstwa jawnego, odnotowanego przez oficjalne statystyki i ubóstwa ukrytego, polegającego na nie ujawnianiu nierejestrowanych źródeł dochodów np.: praca na czarno, w szarej strefie. Jednak w przypadku ubóstwa jawnego, jak i ukrytego, występuje ograniczenie konsumpcji i ograniczenia w życiu rodzinnym i społecznym.

2. DŁUGOTRWAŁA CHOROBA- NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Drugim najczęściej występującym problemem jest długotrwała choroba i niepełnosprawność. Za osobą niepełnosprawną uznać należy osobę, której stan fizyczny lub psychiczny trwale lub okresowo utrudnia, bądź ogranicza wypełnianie zadań życiowych i ról społecznych zgodnie z normami społecznymi i prawnymi. Osoby schorowane, starsze, cierpiące na różne schorzenia zdrowotne, w tym także somatyczne lub rozwojowe, stanowią znaczną liczbę potencjalnych klientów ośrodka pomocy społecznej. Przemiany demograficzne związane z wydłużaniem się trwania życia ludzkiego, a powiązane ze spadkiem liczby urodzeń prowadzi do starzenia się społeczeństwa.

Na terenie gminy brak jest placówki, w której osoby starsze, chore mogłyby przy pomocy terapeutów zajęciowych czy rehabilitantów spędzać czas w ciągu dnia i móc poprawiać swoją kondycję zdrowotną i ruchową.

3. BEZROBOCIE

Kolejnym powodem ubiegania się o pomoc z ośrodka pomocy społecznej jest problem występującego bezrobocia, który najczęściej idzie w parze z występującym ubóstwem rodzin i osób. Bezrobocie oznacza stan bezczynności zawodowej osób zdolnych do pracy i zgłaszających gotowość do jej podjęcia, przy czym dochody z pracy są dla tych osób podstawą egzystencji.

Niedostateczna liczba miejsc pracy, brak lub likwidacja zakładów pracy oraz stosunkowo niski poziom wykształcenia decydują o wysokiej liczbie klientów pozostających bez pracy, a tym samym bez środków do życia i zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Liczba świadczeniobiorców, którzy są bezrobotnymi przeważnie w okresie wiosenno – letnim, ma tendencję spadkową, która w okresie jesienno - zimowym lubi się podnieść.

Na terenie Gminy Mieleszyn bezrobocie nie jest dużym, nienaprawialnym problemem społecznym, a osoby ubiegające się o pomoc społeczną z tego tytułu należy aktywizować zawodowo i społecznie. Nie można

dopuszczyć do powstania sytuacji biernego bezrobocia, które powoduje, że pojawiają się kolejne problemy, takie jak: uzależnienia, bezdomność, żebractwo czy nawet wzrost przestępczości i przemocy w rodzinie.

4. ALKOHOLIZM

Na stałym poziomie utrzymuje się w Gminie Mieleszyn liczba osób, które korzystają z pomocy społecznej z uwagi na problem związany z nadużywaniem alkoholu. Nie znaczy to jednak, że problem uzależnień alkoholowych w gminie nie występuje lub jest odczytywany tylko na podstawie ilości osób korzystających z tego powodu z pomocy społecznej. Rozwiązywaniem problemów z uzależnieniami na terenie gminy Mieleszyn zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), której celem jak i zadaniem jest przeciwdziałanie alkoholizmowi i rozwiązywanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu. Do zadań GKRPA należy:

1. Podejmowanie działań mających na celu zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, w tym dokonywanie analizy potrzeb w tym zakresie

2. Udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia lub objęcie terapią,
- motywowanie i zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- kierowanie do biegłych w przedmiocie orzekania o uzależnieniu,
- kierowanie spraw do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- podejmowanie działań zmierzających zapobieganiu przemocy w rodzinie,
- kierowanie osób uzależnionych i uwikłanych w przemoc domową do specjalistów i instytucji świadczących usługi specjalistyczne,
- inicjowanie działań zmierzających do animacji i aktywizacji środowiska lokalnego w niesienie pomocy osobom z problemem alkoholowym i problemem przemocy,
- inicjowanie i organizacja szkoleń, debat i konferencji w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,
- organizowanie pomocy dzieciom ze środowisk zagrożonych marginalizacją, ze szczególnym uwzględnieniem problemów alkoholowych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy:

- inicjowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,
- inicjowanie i prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej,
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, ze szczególnym naciskiem na promocję zdrowego stylu życia, kierowanych do dzieci i młodzieży,
- wspieranie realizacji pozalekcyjnych programów sportowych, opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu:

- prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- podejmowanie działań wobec firm prowadzących reklamę napojów alkoholowych w sposób niezgodny z przepisami,
- podejmowanie działań informacyjnych i profilaktycznych skierowanych do kierowców pojazdów mechanicznych,
- prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

5. Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie:

- organizacja i współorganizacja szkoleń, debat, konferencji i imprez profilaktycznych,
- prowadzenie działań o charakterze interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania i usuwania skutków problemów uzależnień i przemocy.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zbiera się na posiedzeniach, podczas których podejmowane są kluczowe zadania Komisji. Ponadto GKRPA prowadzi stałą i czynną współpracę z policją, służbą zdrowia oraz ośrodkiem pomocy społecznej, w celu rozeznania i zmniejszenia występowania problemu alkoholowego w środowisku lokalnym. Rada Gminy Mieleszyn Uchwałą XVI/112/20 z dnia 27.XI.2020 r. przyjęła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021.

Celem Programu jest:

1. Zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych oraz zapobieganie powstawaniu nowych.
2. Udoskonalanie sposobów radzenia sobie z problemami alkoholowymi na terenie gminy.
3. Poszerzanie wiedzy młodzieży i dorosłych w zakresie problemów alkoholowych.
4. Dostarczanie informacji o zagrożeniach wynikających z nadużywania alkoholu.
5. Zmniejszanie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego (przemoc, zaniedbania) spowodowanych nadużywaniem alkoholu.
6. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych.
7. Wskazywanie dzieciom i młodzieży perspektyw zdrowego stylu życia bez picia alkoholu i zażywania innych substancji uzależniających.
8. Zapewnienie skuteczności i dostępności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
9. Rozwijanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu.
10. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

Na terenie Gminy Mieleszyn działa Punkt Konsultacyjny. Głównym zadaniem Punktu Konsultacyjnego jest diagnoza problemów związanych z uzależnieniem, poradnictwo dla osób uzależnionych i rodzin, które często są współuzależnione, wsparcie uzależnionych podejmujących leczenie, poradnictwo dla osób uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, kierowanie do poradni leczenia odwykowego, prowadzenie działalności informacyjnej dotyczącej uzależnienia i współuzależnienia oraz współpraca z placówkami świadczącymi pomoc psychologiczną, terapeutyczną, prawną, itp.

Poniższa tabela pokazuje liczbowe dane dotyczące ilości osób korzystających z pomocy i wsparcia Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego.

Lp.	Osoby zgłaszające się	2017 r.	2018 r.	2019 r.
1.	Rodziny z problemem alkoholowym	26	26	20

Tabela Nr 5. Liczba osób korzystających z pomocy Punktu Konsultacyjnego.

5. PROBLEMY OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE

Na terenie Gminy Mieleszyn nie są identyfikowane duże pod kątem liczbowym, problemy opiekuńczo-wychowawcze, a przynajmniej nie w zakresie, który kwalifikuje rodziny do ubiegania się o pomoc z tutejszego ośrodka.

Jednakże pracownicy socjalni w swojej pracy diagnozują problemy opiekuńczo - wychowawcze w rodzinach objętych pomocą. Bezrobocie rodziców, trwałe lub długotrwałe ubóstwo mogą przyczynić się do wystąpienia szeregu niekorzystnych zjawisk, takich jak: przemoc w rodzinie, brak należytej opieki lub nieumiejętność jej sprawowania, szczególnie w rodzinach wielodzietnych lub niepełnych, choroby somatyczne oraz psychiczne. Pracownik socjalny, który na co dzień prowadzi prace z rodzinami najczęściej w miejscu ich zamieszkiwania

musi być czujny na zachowania członków rodzin, na sygnały wysyłane przez dzieci lub dorosłych, a w przypadku wystąpienia wskazówek świadczących o występowaniu problemów, musi szybko reagować i podejmować odpowiednie decyzje.

Problemy opiekuńczo - wychowawcze są najbardziej powiązane z brakiem umiejętności kształtowania i wypełniania ról społecznych. Sytuacja ta, przy braku zapewnienia odpowiedniego wsparcia rodzinie może doprowadzić do pogłębiania zaburzeń, powielania złych, nieprawidłowych wzorców, utrwalania negatywnych postaw rodzicielskich, może także niekorzystnie oddziaływać na późniejsze pełnienie ról rodzicielskich wobec własnych dzieci.

Rodzina to zgodnie z definicją podstawowa komórka społeczna, składająca się z dzieci oraz rodziców. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza rodziny wielodzietne lub niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Dlatego, iż rodzina jako pierwsze środowisko życia człowieka, w którym przebiega proces socjalizacji, kształtuje osobowość dzieci oraz przygotowuje ich do pełnienia przyszłych ról społecznych.

Zjawiska patologiczne mają ogromny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Ich częste, długotrwałe lub stale powtarzające się oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, a sama rodzina bez pomocy z zewnątrz nie potrafi sobie pomóc, wyjść z trudnej sytuacji, rozwiązać narastające problemy i sprostać obowiązkom wobec dzieci. Aby pomóc rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo - wychowawcze, będącej w sytuacji kryzysowej, dotkniętej patologicznymi zachowaniami, rodzinie, w której występują zjawiska nieakceptowane Rada Gminy Mieleszyn Uchwałą Nr XVI/113/20 z dnia 27.XI.2020 r. przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Mieleszyn na lata 2021-2023. Głównym celem Programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku biologicznej rodziny, a także wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo - wychowawczych na terenie Gminy Mieleszyn. Cele szczegółowe Programu realizowane będą w sferze pracy z rodziną biologiczną, pracy z rodziną zastępczą, pracy z dziećmi, z osobami niepełnosprawnymi oraz w sferze opieki nad osobami starszymi.

6. RODZAJE POMOCY REALIZOWANE PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MIELESZYNI

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieleszynie udziela osobom zgłaszającym się o pomoc świadczenia w formie finansowej (wyплаты zasiłków), rzeczowej oraz poradnictwa i wsparcia w formie pracy socjalnej.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe w odniesieniu do rodzaju przyznawanych świadczeń z pomocy społecznej.

Lp.	Rodzaje pomocy udzielanej przez GOPS	2017 r.	2018 r.	2019 r.
1.	Świadczenia rzeczowe	0	0	0
2.	Świadczenia pieniężne	242	54	52
3.	Poradnictwo	62	16	20
4.	Ogółem	304	70	72

Tabela Nr 6. Rodzaje pomocy udzielonej przez GOPS Mieleszyn

Dane liczbowe wskazują, iż najwięcej mieszkańców Gminy Mieleszyn ubiega się o pomoc w formie finansowej. Zerowe dane dotyczą pomocy rzeczowej, której ośrodek nie realizuje. W 2019 r. względem roku wcześniejszego, nastąpił nieznaczny wzrost osób, które w ramach wsparcia z pomocy społecznej otrzymały poradnictwo ukierunkowane na pomoc w rozwiązywaniu problemów.

7. WYUCZONA BEZRADNOŚĆ

Zjawiskiem dość często występującym w pomocy społecznej jest tzw. wyuczona bezradność. Według psychologów, pojęcie wyuczonej bezradności oznacza niezdolność radzenia sobie ze szkodliwymi wpływami środowiska. Do bezradności dochodzi w sytuacjach problemowych, to jest takich, w których ludzie mają cel działania, motywację do jego osiągnięcia, ale nie znają sposobu osiągnięcia celu. Mimo ponawialnych wysiłków człowiek nie jest w stanie posunąć się do przodu i znaleźć skutecznych sposobów radzenia sobie z problemem.

Wyuczona bezradność ma nie tylko indywidualny charakter, ale jest także zjawiskiem o charakterze społecznym, gdy w stosunku do sytuacji trudnych upowszechnia się przekonanie, że inni ludzie nie radzą sobie z ich kontrolowaniem.

Występowanie wyuczonej bezradności jest związane ze współczesnymi problemami jak: bieda, bezrobocie i przemoc w rodzinie. Stan ten powoduje osłabienie procesów motywacyjnych, obniża wyniki uczenia się, zubożenie a nawet prowadzi do depresji. Spośród osób zgłaszających się po pomoc do ośrodków pomocy społecznej można wyróżnić dwie grupy, tj.: osoby korzystające ze wsparcia sporadycznie oraz osoby korzystające w sposób ciągły. Tę drugą grupę osób, można nazwać „uzależnionymi” od pomocy społecznej. Charakteryzuje ich to, że świadczenia z pomocy społecznej traktują jako stałe i jedyne źródło dochodu. Nie interesuje ich zmiana swojego dotychczasowego życia. Nie uważają za stosowne wyjść z trudnej sytuacji w jakiej się znajdują, a nawet chcą pozostać świadczeniobiorcami pomocy społecznej na stałe, z uwagi na własne wygodnictwo. Grupa ta, dobrze znana pracownikom pomocy społecznej, charakteryzuje się postawą roszczeniową i całkowitą bezradnością. Wzór swojej postawy przekazują na kolejne pokolenia. Prawie w 100% są to osoby lub rodziny wykluczone społecznie.

8. PRACA SOCJALNA ŚWIADCZONA PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MIELESZYNIE.

Pojęcie pracy socjalnej wiąże się z celową i zorganizowaną pomocą współczesnych społeczeństw, osobom lub grupom niewydolnym ekonomicznie, społecznie lub fizycznie. Praca socjalna należy do podstawowych środków pomocy społecznej. Jej cel to pomaganie w osobistym i społecznym usamodzielnieniu się osób i rodzin, świadczenie usług społecznych oraz wsparcie i poradnictwo.

Nowe modele pracy pomocy społecznej wskazują na oddzielenie pomocy finansowej od pracy socjalnej oraz usług, a także na specjalizację pracowników socjalnych, dzięki której będą mogli prowadzić dokładną i skoncentrowaną na rozwiązywaniu problemów pracę socjalną.

W rezultacie praca socjalna przestanie być jedynie wsparciem i udzieleniem porady, a stanie się konkretnymi działaniami podejmowanymi na rzecz danej grupy osób. W ramach tej pogłębionej pracy socjalnej prowadzona powinna być kompleksowa dokumentacja dot. diagnozy problemu, a wykonując ją należy zawrzeć stosowny plan działania, który jest akceptowany przez osobę, której chce się pomóc oraz pracownika socjalnego.

Pracownik socjalny, z którego zdejmie się ciężar pracy związany z przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych w celu przyznania świadczeń z pomocy społecznej, będzie mógł się skupić na konkretnej pomocy skierowanej na rozwiązanie problemu, z którym boryka się osoba lub rodzin.

CZĘŚĆ IV. ANALIZA SWOT.

1. Wprowadzenie.

Analiza SWOT, czyli inaczej analiza mocnych i słabych stron, jest kompleksowym narzędziem pomocniczym pozwalającym pogłębić ocenę elementów, które należy wykorzystać bądź eliminować podczas realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych. Obejmuje ona pola polityki społecznej oraz uwzględnia efekty działań.

Mocne strony rozwiązywania problemów społecznych - to atrybuty i czynniki, które w sposób pozytywny eksponują naszą Gminę wobec innych oraz wspierają rozwój społeczno – gospodarczy a przede wszystkim osłabiają istniejące w środowisku zagrożenia. Atrybuty te należy szczególnie pielęgnować i wzmacniać.

Słabe strony rozwiązywania problemów społecznych - to braki i ograniczenia, które utrudniają bądź uniemożliwiają realizację celów strategicznych. Analiza tych czynników umożliwia podjęcie konkretnych działań, które mają na celu ich skuteczne wyeliminowanie lub zminimalizowanie.

2. Zestawienie mocnych i słabych stron w zakresie rozwiązywania problemów społecznych Gminy Mieleszyn.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- dobrze działający system pomocy społecznej zapewniający wsparcie osobom i rodzinom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej, - wykształcona i stale doskonaląca swoje umiejętności	- niż demograficzny, - niewystarczające środki finansowe na realizację zadań, - zastój w budownictwie mieszkaniowym, brak

<p>kadra pracowników służb społecznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobra diagnoza społeczności lokalnej, - dobra organizacja służby zdrowia, - brak trudności z dostępem do podstawowej opieki zdrowotnej, - dobrze rozwinięty system szkolnictwa wraz z wykwalifikowaną kadrą nauczycielską, - odpowiednia dostępność przedszkoli, - dostęp mieszkańców do bibliotek, - niewielka, do liczby mieszkańców liczba osób zgłaszających się do pomocy społecznej, - mała liczba osób bezrobotnych, - niewielka liczba przestępstw, w tym przemocy w rodzinie, - duży zasób pomocy dla osób uzależnionych w tym działanie GKRPA oraz Punktu Konsultacyjnego, - odpowiednia postawa władz gminnych i sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie sprzedaży alkoholu, - prowadzenie profilaktyki wśród dzieci, młodzieży ich rodziców i nauczycieli, - działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, - warunki do rozwoju aktywności ruchowej wśród dzieci i młodzieży, - dobre położenie geograficzne w niewielkiej odległości od stolicy województwa, - dobrze rozwinięta sieć dróg komunikacyjnych i łatwy dojazd do sąsiednich gmin i miast. 	<p>mieszkań socjalnych, chronionych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - niedostateczny przepływ informacji pomiędzy podmiotami, - słabo rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego, - wyuczona bezradność i roszczeniowość klientów, - liczba osób korzystających z pomocy społecznej utrzymująca się na tym samym poziomie, - brak specjalistycznego przedszkola dla dzieci z problemami zdrowotnymi lub psychicznymi, - brak placówek dla osób starszych, chorych, w których mogłyby podejmować aktywność społeczną, - problem nadużywania alkoholu wśród mieszkańców gminy, - występowanie zjawiska przemocy w rodzinie na rosnącym poziomie, - dostęp do narkotyków, dopalaczy i innych środków odurzających.
---	---

3. Zestawienie szans i zagrożeń w zakresie rozwiązywania problemów społecznych Gminy Mieleszyn.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie punktu konsultacyjnego i coraz szerszej profilaktyki wśród mieszkańców gminy, - tworzenie i wdrażanie specjalnych programów pomocowych i profilaktycznych, - możliwość pozyskania środków z funduszy Unii Europejskiej, - rozwój infrastruktury odpowiadającej zmieniającym się potrzebom społecznym w tym zmiany w prowadzeniu pracy socjalnej przez ośrodek pomocy społecznej, - sprawnie działający samorząd. 	<ul style="list-style-type: none"> - odpływ młodych, wykształconych osób z miasta, - negatywne nastawienie społeczne do osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, - rosnące koszty utrzymania, - duże obciążenie zawodowe pracowników pomocy społecznej (biurokracja), - zbyt duża liczba osób w wieku poprodukcyjnym w zestawieniu z osobami w wieku produkcyjnym, - zwiększająca się liczba osób uzależnionych i łatwy dostęp do używek, - wzrost występowania zjawiska przemocy w rodzinie, - brak precyzyjnych przepisów prawnych lub ciągłe ich zmiany.

CZĘŚĆ V. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. MISJA I WIZJA.

Gmina Mieleszyn pragnie prowadzić działania wspólnotowe oparte na zasadach dialogu, wzajemności, równorzędności, których celem jest dążenie do społeczeństwa opartego na demokratycznym współuczestnictwie, rządach prawa i poszanowaniu różnorodności kulturowej, w którym obowiązują i są realizowane podstawowe prawa człowieka i obywatela oraz skutecznie wspomagane są jednostki i grupy w realizacji ich celów życiowych.

Misją w zakresie rozwiązywania problemów społecznych jest:

- zapewnienie mieszkańcom socjalnego bezpieczeństwa,
- przeciwdziałanie marginalizacji i alienacji osób i rodzin, które z różnych przyczyn stały się niesamodzielne,
- zminimalizowanie rozmiarów i skutków wszelkich zjawisk społecznie negatywnych.

Określone działania strategiczne podejmowane są w kierunku zabezpieczenia potrzeb socjalnych jednostek i rodzin oraz uzyskania stanu wolności od niedostatku spowodowanego np.: utratą pracy, chorobą, inwalidztwem, starością, uzależnieniami, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych bądź prowadzenia gospodarstwa domowego oraz innych sytuacji życiowych czy losowych.

Nadrzędnym celem podejmowanych działań jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób, rodzin, grup społecznych, instytucji i organizacji oraz ich aktywizacja do włączenia się w rozwiązywanie istniejących problemów. Zintegrowane środowisko lokalne może zagwarantować pomoc i wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej oraz umożliwi społeczeństwu życie w poczuciu poszanowania godności każdej jednostki, eliminowanie dysfunkcji oraz równy dostęp do zasobów podstawowych usług. Polityka Gminy Mieleszyn w tym zakresie musi być realizowana we współpracy z partnerami społecznymi, gdyż bez ich zaangażowania nie jest możliwe zrealizowanie założonych wskaźników. Dlatego też bardzo istotne jest także zaangażowanie mieszkańców w działalność społeczną, głównie poprzez zwiększenie ich udziału w organizacjach pozarządowych i innych formach pomocy społecznej.

Opracowana diagnoza, a następnie realizacja wyznaczonych celów, może doprowadzić do przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, głównie poprzez wsparcie podmiotów publicznych, niepublicznych, grup samopomocowych oraz udziału wykwalifikowanej kadry i wolontariatu.

W teorii i praktyce wizja definiowana jest jako pozytywne wyobrażenie przyszłości organizacji lub osoby, wyprowadzone na podstawie uznawanych wartości i idei, z których wywodzą się cele, plany i działania. Kreowanie wizji jest skomplikowanym procesem. Wymaga nie tylko twórczej wyobraźni, zdolności do syntezy ale także wiedzy, z której można wyprowadzić trendy rzutujące na obraz w przyszłości.

Urzeczywistnianiu wizji służy długoterminne planowanie. O wiele łatwiej jest urzeczywistnić wizję, gdy jest to wspólna sprawa, podzielana przez osoby, instytucje włączone w jej realizację. Wspólna wizja to odpowiedź na pytanie: „co powinniśmy zrobić”?

2. CELE STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

1. Cele główne

Uwzględniając założenia Strategii na lata 2021 – 2025 sformułowano następujące cele strategiczne:

1.1. Zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin.

1.2. Ulepszanie już istniejących i wprowadzenie nowych form pomocy celem zwalczania negatywnych skutków występujących problemów i mobilizowanie beneficjentów do działania a przede wszystkim wyrównywanie szans środowisk zagrożonych.

1.3. Rozwój lokalnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

1.4. Prowadzenie skutecznego systemu zapobiegania marginalizacji wszystkich grup społecznych, a w szczególności osób, bezrobotnych, uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie.

1.5. Podniesienie świadomości o prawach osób chorych, niepełnosprawnych i starszych z ukierunkowaniem na przeciwdziałanie marginalizacji.

2. Cele operacyjne.

Cel strategiczny 1.1. **Zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin.**

1.1.1. Świadczenie pomocy finansowej i/lub w naturze dostosowanej do potrzeb indywidualnej rodziny i osoby zgodnie z przepisami dotyczącymi pomocy społecznej.

1.1.2. Realizacja świadczeń rodzinnych zgodnie z przepisami dotyczącymi świadczeń rodzinnych.

1.1.3. Zabezpieczenie gorącego posiłku w szczególności: dzieciom, osobom starszym, niepełnosprawnym i bezdomnym.

1.1.4. Zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych.

Cel strategiczny 1.2. Ulepszenie już istniejących i wprowadzenie nowych form pomocy, celem zwalczania negatywnych skutków występujących problemów i mobilizowanie petentów do działania, a przede wszystkim wyrównywanie szans środowisk zagrożonych.

1.2.1. Propagowanie aktywnych form zwalczania bezrobocia oraz tworzenie instytucjonalnego wsparcia przeciwdziałania bezrobociu.

1.2.2. Aktywizacja społeczności lokalnych poprzez realizację programów skierowanych do grup szczególnego ryzyka.

1.2.3. Ułatwienie dostępu do różnych gałęzi poradnictwa, między innymi pedagogicznego, psychologicznego, prawnego poprzez propagowanie istniejącego Punktu Konsultacyjnego.

1.2.4. Promowanie działań wolontarystycznych, inicjowanie grup samopomocowych, wymiana usług, zatrudnianie socjalne.

1.2.5. Zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych i starszych poprzez kampanie i propagowanie zdrowego stylu życia.

1.2.6. Praca socjalna ukierunkowana na aktywizację osób bezrobotnych.

1.2.7. Pomoc w zorganizowaniu opieki nad dziećmi osób poszukujących, bądź skierowanych do pracy.

1.2.8. Inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do ograniczenia zjawisk patologicznych jako konsekwencja bezrobocia, w tym uzależnień.

1.2.9. Monitorowanie aktywności zawodowej osób skierowanych do pracy.

1.2.10. Opracowywanie i realizacja programów wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży z rodzin problemowych oraz innych programów celowych.

1.2.11. Pozyskiwanie dodatkowych środków z funduszy Unii Europejskiej na realizację projektów aktywizujących mieszkańców gminy.

Cel strategiczny 1.3. Rozwój lokalnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

1.3.1. Zintensyfikowanie i rozwój form pracy socjalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo.

1.3.2. Integracja środowiska, prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych.

1.3.3. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin ubogich organizacja i finansowanie dożywiania w trakcie nauki w szkole.

1.3.4. Podejmowanie inicjatyw i nowatorskich rozwiązań na rzecz ochrony macierzyństwa i dziecka w rodzinie.

1.3.5. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną.

1.3.6. Uzupełnianie infrastruktury socjalnej gminy, m. in. tworzenie mieszkań chronionych oraz monitorowanie sytuacji mieszkań komunalnych.

Cel strategiczny 1.4. Prowadzenie skutecznego systemu zapobiegania marginalizacji wszystkich grup społecznych, a w szczególności osób bezrobotnych, uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie.

1.4.1. Reintegracja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych.

1.4.2. Organizowanie grup terapeutycznych oraz terapii indywidualnej dla osób uzależnionych.

1.4.3. Współpraca pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz ograniczania zjawiska alkoholizmu i narkomanii.

1.4.4. Tworzenie i wdrażanie programów specjalnych adresowanych do ludzi młodych.

1.4.5. Identyfikacja potrzeb i problemów związanych z uzależnieniem.

1.4.6. Propagowanie wiedzy na temat uzależnień i metod leczenia.

1.4.7. Prowadzenie pracy socjalnej z osobą uzależnioną, poprzez motywowanie do:

- podjęcia leczenia,
- uczestniczenia w grupach wsparcia,
- zmiany postaw i zachowań społecznych, rodzinnych i zawodowych,
- zawieranie kontraktów socjalnych.

1.4.8. Stosowna pomoc socjalna, bytowa i specjalistyczna.

1.4.9. Prowadzenie działalności terapeutycznej, edukacyjnej, informacyjnej w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie.

1.4.10. Reintegracja zawodowa i społeczna osób uzależnionych.

1.4.11. Współpraca z instytucjami i partnerami społecznymi działającymi w obszarze uzależnień i przemocy domowej.

1.4.12. Tworzenie koalicji na rzecz zmiany mentalności rodzinnej, sąsiedzkiej.

1.4.13. Prowadzenie specjalistycznych konsultacji i szkoleń dla pracowników socjalnych.

1.4.14. Niwelowanie destrukcyjnego wpływu na dziecko rodziców nadużywających alkoholu oraz zapewnienie mu odpowiedniej pomocy i wsparcia.

1.4.15. Promowanie i popularyzowanie aktywnego, zdrowego stylu życia.

1.4.16. Tworzenie i wdrażanie specjalistycznych programów profilaktycznych i terapeutycznych dla rodzin ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk patologicznych.

1.4.17. Tworzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży.

Cel strategiczny 1.5. Podniesienie świadomości o prawach osób chorych, niepełnosprawnych i starszych z ukierunkowaniem na przeciwdziałanie marginalizacji.

1.5.1. Tworzenie systematycznej pomocy dla osób chorych, niepełnosprawnych i starszych.

1.5.2. Otwarcie placówki/ ośrodka dla osób starszych, chorych.

1.5.3. Promowanie i popularyzowanie aktywnego, zdrowego stylu życia.

1.5.4. Prowadzenie usług opiekuńczych.

1.5.5. Doradztwo dla organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom chorym, niepełnosprawnym i starszym.

1.5.6. Rozwój działań służących rozwijaniu form współpracy wszystkich jednostek zajmujących się niepełnosprawnymi, kampanie informacyjno – promocyjne w celu zmiany postaw wobec osób niepełnosprawnych.

1.5.7. Promocja i wspieranie wolontariatu.

1.5.8. Promocja i wspieranie powstawania grup samopomocowych dla osób niepełnosprawnych i starszych (inicjatywa sąsiad - sąsiadowi).

1.5.9. Aktywizacja osób starszych, w wieku poprodukcyjnym w tym osób z niepełnosprawnościami.

3. PODMIOTY REALIZUJĄCE CELE STRATEGICZNE.

W celu zapewnienia właściwej realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Mieleszyn przypisano do poszczególnych zadań instytucje i organizacje, które przewidziano do ich realizacji. Aby wszystkie założenia i plany przyjęte w strategii były konsekwentnie realizowane muszą zostać stworzone oraz monitorowane warunki organizacyjne do ich wdrażania i weryfikacji. Dlatego rolę koordynatora i głównego organizatora prac nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mieleszyn

pełni Samorząd Gminy Mieleszyn wraz z jednostką organizacyjną jaką jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieleszynie.

Strategia powinna być realizowana przez gminę we współpracy z innymi partnerami samorządowymi, gospodarczymi i społecznymi lub poprzez inspirowanie i wspieranie realizacji przedsięwzięć innych jednostek, w tym społeczności lokalnej. Korzystnym jest podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz sektorami ekonomii społecznej.

4. HARMONOGRAM REALIZACJI CELÓW

Harmonogram to niezbędny element każdego skutecznego planowania. Jest on niezwykle ważny z punktu widzenia osób i instytucji realizujących zapisy dokumentów strategicznych. Mając na uwadze potencjalne możliwości Gminy należy przyjąć, że zadania będą realizowane w zaplanowanych terminach.

Cel strategiczny 1.1. Zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin.

Lp.	Cele operacyjne	Czas realizacji
1.1.1	Świadczenie pomocy finansowej i/lub w naturze dostosowanej do potrzeb indywidualnej rodziny i osoby zgodnie z przepisami dotyczącymi pomocy społecznej.	2021-2025
1.1.2	Realizacja świadczeń rodzinnych zgodnie z przepisami dotyczącymi świadczeń rodzinnych.	2021-2025
1.1.3	Zabezpieczenie gorącego posiłku w szczególności: dzieciom, osobom starszym i niepełnosprawnym.	2021-2025
1.1.4	Zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych	2021-2025

Cel strategiczny 1.2. Ulepszanie już istniejących i wprowadzenie nowych form pomocy celem zwalczania negatywnych skutków występujących problemów i mobilizowanie petentów do działania, a przede wszystkim wyrównywanie szans środowisk zagrożonych.

Lp.	Cele operacyjne	Czas realizacji
1.2.1	Propagowanie aktywnych form zwalczania bezrobocia oraz tworzenie instytucjonalnego wsparcia przeciwdziałania bezrobociu.	2021-2025
1.2.2	Aktywizacja społeczności lokalnych poprzez realizację programów skierowanych ku grupom szczególnego ryzyka.	2021-2025
1.2.3	Ułatwienie dostępu do różnych gałęzi poradnictwa, między innymi pedagogicznego, psychologicznego, prawnego poprzez propagowanie istniejącego punktu konsultacyjnego.	2021-2025
1.2.4	Promowanie działań wolontarystycznych, inicjowanie grup samopomocowych, wymiana usług, zatrudnianie socjalne.	2021-2025
1.2.5	Zwiększenie aktywności osób starszych poprzez kampanie i propagowanie zdrowego stylu życia.	2021-2025
1.2.6	Praca socjalna ukierunkowana na aktywizację osób bezrobotnych.	2021-2025
1.2.7	Pomoc w zorganizowaniu opieki nad dziećmi osób poszukujących bądź skierowanych do pracy.	2021-2025
1.2.8	Inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do ograniczenia zjawisk patologicznych jako konsekwencja bezrobocia, w tym uzależnień.	2021-2025
1.2.9	Monitorowanie aktywności zawodowej osób skierowanych do pracy.	2021-2025
1.2.10	Opracowywanie i realizacja programów wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży z rodzin problemowych oraz innych programów celowych.	2021-2025
1.2.11	Pozyskiwanie dodatkowych środków z funduszy Unii Europejskiej na realizację projektów aktywizujących mieszkańców gminy.	2021-2025

Cel strategiczny 1.3. Rozwój lokalnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Lp.	Cele operacyjne	Czas realizacji
1.3.1	Zintensyfikowanie i rozwój form pracy socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo.	2021-2025
1.3.2	Integracja środowiska, prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych.	

		2021-2025
1.3.3	Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin ubogich, organizacja i finansowanie dożywiania w trakcie nauki.	2021-2025
1.3.4	Podjęcie inicjatyw i nowatorskich rozwiązań na rzecz ochrony macierzyństwa i dziecka w rodzinie.	2021-2025
1.3.5	Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną.	2021-2025
1.3.6	Uzupełnianie infrastruktury socjalnej gminy, m.in. tworzenie mieszkań chronionych oraz monitorowanie sytuacji mieszkań komunalnych.	2021-2025

Cel strategiczny 1.4. Prowadzenie skutecznego systemu zapobiegania marginalizacji wszystkich grup społecznych, a w szczególności osób bezrobotnych, uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie.

Lp.	Cele operacyjne	Czas realizacji
1.4.1	Reintegracja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych.	2021-2025
1.4.2	Organizowanie grup terapeutycznych oraz terapii indywidualnej dla osób uzależnionych.	2021-2025
1.4.3	Współpraca pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi na rzecz ograniczenia zjawiska alkoholizmu i narkomanii.	2021-2025
1.4.4	Tworzenie i wdrażanie programów specjalnych adresowanych do ludzi młodych.	2021-2025
1.4.5	Identyfikacja potrzeb i problemów związanych z uzależnieniem.	2021-2025
1.4.6	Propagowanie wiedzy na temat uzależnień i metod leczenia.	2021-2025
1.4.7	Prowadzenie pracy socjalnej z osobą uzależnioną poprzez motywowanie do: - podjęcia leczenia, - uczestniczenia w grupach wsparcia, - zmiany postaw i zachowań społecznych, rodzinnych i zawodowych - zawieranie kontraktów socjalnych.	2021-2025
1.4.8	Stosowana pomoc socjalna, bytowa i specjalistyczna.	2021-2025
1.4.9	Prowadzenie działalności terapeutycznej, edukacyjnej, informacyjnej w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie.	2021-2025
1.4.10	Reintegracja zawodowa i społeczna osób uzależnionych.	2021-2025
1.4.11	Współpraca z instytucjami i partnerami społecznymi działającymi w obszarze uzależnień i przemocy domowej.	2021-2025
1.4.12	Tworzenie koalicji na rzecz zmiany mentalności rodzinnej i sąsiedzkiej.	2021-2025
1.4.13	Prowadzenie specjalistycznych konsultacji i szkoleń dla pracowników socjalnych.	2021-2025
1.4.14	Niwelowanie destrukcyjnego wpływu na dziecko rodziców nadużywających alkoholu oraz zapewnienie mu odpowiedniej pomocy i wsparcia.	2021-2025
1.4.15	Promowanie i popularyzowanie aktywnego, zdrowego stylu życia.	2021-2025
1.4.16	Tworzenie i wdrażanie specjalistycznych programów profilaktycznych i terapeutycznych dla rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk patologicznych.	2021-2025
1.4.17	Tworzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży.	2021-2025

Cel strategiczny 1.5. Podniesienie świadomości o prawach osób chorych, niepełnosprawnych i starszych z ukierunkowaniem na przeciwdziałanie marginalizacji.

Lp.	Cele operacyjne	Czas realizacji
1.5.1	Tworzenie systematycznej pomocy dla osób chorych, niepełnosprawnych i starszych.	2021-2025
1.5.2	Otwarcie placówki/ ośrodka dla osób starszych, chorych.	2021-2025

1.5.3	Promowanie i popularyzowanie aktywnego, zdrowego stylu życia.	2021-2025
1.5.4	Prowadzenie usług opiekuńczych.	2021-2025
1.5.5	Doradztwo dla organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom chorym, niepełnosprawnym i starszym.	2021-2025
1.5.6	Rozwój działań służących rozwijaniu form współpracy wszystkich jednostek zajmujących się niepełnosprawnymi, kampanie informacyjno – promocyjne w celu zmiany postaw wobec osób niepełnosprawnych.	2021-2025
1.5.7	Promocja i wspieranie wolontariatu.	2021-2025
1.5.8	Promocja i wspieranie powstawania grup samopomocowych dla osób niepełnosprawnych i starszych (inicjatywa sąsiad sąsiadowi).	2021-2025
1.5.9	Aktywizacja dla osób starszych, w wieku poprodukcyjnym, w tym osób z niepełnoprawnościami.	2021-2025

CZĘŚĆ VI. ZASADY REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE MIELESZYN.

Formułując cele rozwiązywania problemów społecznych i kolejność działań należy posłużyć się zasadami, które ułatwią ich realizację.

1. Zasada zrównoważonego rozwoju.

Przyjęcie tej zasady oznacza, że rozwój społeczno-gospodarczy gminy w dłuższym okresie czasu odbywać musi się przy zapewnieniu równowagi społecznej, ekonomicznej i przestrzennej. Jest to niezbędny warunek stabilności właściwego poziomu życia w obszarze gminy oraz sprawnego funkcjonowania instytucji publicznych i niepublicznych.

2. Zasada rozwoju wielokierunkowego.

W pierwszej fazie wykonywania strategii prowadzić należy realizację jej założeń wspierając różnorodnymi działaniami społecznymi. Wzmacniać należy sferę dobrze prosperujących zasobów i funkcjonujących przedsięwzięć. Kolejnym etapem działania jest wdrażanie innowacyjnych form, koncepcji i metod polityki społecznej. Granica między tymi etapami jest płynna i zależy w znacznym stopniu od konstrukcji programów i konsorcjów partnerskich wśród podmiotów lokalnych.

3. Zasada orientacji na mieszkańców.

Zasada ta respektuje fakt, że podstawowym podmiotem działania jest społeczność lokalna i poszczególni mieszkańcy gminy. Źródłem zmian i rozwoju są ludzie – ich ambicje, umiejętności, dążenia, wartości i wiedza. Władze samorządowe tworząc zadania powinny uwzględniać powyższe cele, tworząc warunki sprzyjające wysokiej aktywności mieszkańców gminy.

4. Zasada partnerstwa publiczno-prywatnego.

System partnerstwa publiczno-prywatnego sprzyja efektywnemu wykorzystaniu środków publicznych, łączy wysiłek finansowy podmiotów i sprzyja korzystnym montażom środków zwiększając szansę efektywnej realizacji ważnych przedsięwzięć społecznych oraz inwestycyjnych. Korzystanie z tej formy umacnia konsorcja partnerskie powoływane dla realizowania określonych projektów społecznych, badawczych czy edukacyjnych. System partnerstwa publiczno-prywatnego jest zgodny z zasadami wydatkowania środków w Unii Europejskiej.

5. Zasada lokalnego zróżnicowania celów i narzędzi oddziaływania.

Wdrażanie strategii powinno być zróżnicowane, odpowiadać charakterystyce gminy i społeczności lokalnej. Należy określić własną hierarchię celów i kierunków działań. Lokalna polityka wsparcia podmiotów zabezpieczających społeczeństwo powinna być dostosowana do specyficznych uwarunkowań wewnętrznych oraz zmian w nich zachodzących. Podstawą zadań Strategii będzie wskazanie obszarów problemowych w sferze społecznej, które w oparciu o przyjęte kryteria będą realizowały zróżnicowane przedsięwzięcia wynikające z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

CZĘŚĆ VII. REALIZACJA I MONITOROWANIE STRATEGII

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i celów szczegółowych. Umożliwia obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiających aktualną identyfikację problemów

w ich realizacji, ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację, weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków, kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań. Jednakże realizacja strategii będzie uzależniona od wielu czynników, między innymi od:

- pozyskiwanych środków finansowych pochodzących z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej oraz w innych obszarach strategii,
- otrzymywanych środków z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową,
- aktywności mieszkańców gminy kreatywności i stopnia zaangażowania lokalnych instytucji oraz organizacji pozarządowych,
- profesjonalnego przygotowania służb, instytucji i kadr, które będą zarządzać, wdrażać i monitorować projekty strategiczne,
- reorientacji wydatków w ramach pomocy społecznej oraz rozszerzenia form pomocowych na wszystkie obszary występowania problemów społecznych,
- wzmocnienia systemu organizacyjnego oraz podniesienia nakładów na infrastrukturę techniczną GOPS Mieleszyn, który posiada kluczową rolę w procesie wdrożenia programu społecznego na terenie Gminy Mieleszyn,
- pozyskiwanych środków z Europejskiego Funduszu Społecznego, poprzez działania zapisane w Sektorowym Programie Operacyjnym Rozwoju Zasobów Ludzkich.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do 2025 roku w zakresie problematyki pomocy społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w społeczeństwie. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych i ich uwzględnienia w strategii. Strategia rozwiązywania problemów społecznych wymaga corocznych analiz przez pracowników odpowiedzialnych za jej realizację. Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie Gminy Mieleszyn. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w Strategii celów należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowania. Monitoring działań rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców gminy powinien być dokonywany zawsze w sytuacji wprowadzenia nowych zadań oraz w każdym przypadku dokonania aktualizacji strategii. Systematycznie winna być prowadzona analiza osiągniętych efektów, natomiast raz w roku sporządzone winno być sprawozdanie przedkładane Radzie Gminy, dotyczące realizacji zadań wynikających ze strategii, które będzie podstawą dalszej pracy diagnostycznej.

ZAKOŃCZENIE

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieleszyn przyczyni się do wdrożenia w gminie nowoczesnego modelu polityki społecznej. Strategia ukierunkowuje działania władz samorządowych i instytucji pomocy społecznej, a w szczególności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na pełnienie aktywnej roli w budowaniu tego systemu. Zdiagnozowanie Strategii na wybranych grupach społecznych przez pryzmat działań strukturalnych, inwestycyjnych, rozwojowych, jest najlepszą możliwością poprawy sytuacji wielu osób, a także zaktywizowania wielu grup podlegających wykluczeniu społecznemu. Celem Strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, poprawę sytuacji materialnej, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia, mające powiązania ze wzrostem przedsiębiorczości, a także pomoc osobom dotkniętym przez uzależnienia i przemoc. Strategia jest instrumentem nowoczesnej polityki społecznej wdrażanej na poziomie lokalnym przez władze samorządowe, mającym pobudzać do aktywności organizacje, instytucje, środowiska działające w obszarze pomocy społecznej, rozwoju gospodarczego i społecznego gminy oraz całą społeczność lokalną. Cele i kierunki działań zawarte w Strategii, pozwalają na dotarcie do najbardziej potrzebujących grup społecznych, często marginalizowanych i wykluczonych. Strategia wskazuje również, poza układem organizacyjno-instytucjonalnym, układ finansowania polityki społecznej i źródła pozyskiwania środków na rozwiązywanie problemów społecznych, w tym środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Ważnym zadaniem jest skonstruowanie mechanizmów finansowych pozwalających na łączenie środków z różnych źródeł. Stwarza to szansę na usprawnienie instytucjonalne sfery związanej z realizacją zadań opieki społecznej, ograniczaniem negatywnych zjawisk społecznych, takich jak np.: patologie, ubóstwo, alkoholizm,

bezrobocie, przemoc czy przestępczość. W Strategii zarysowano możliwość współpracy dla rozwiązywania poszczególnych problemów natury społecznej. W ramach programowania strategicznego, wdrażania i oceny realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mieleszyn wskazane jest zintegrowanie współpracy i wysiłków poszczególnych partnerów, włączenie nowych partnerów i instytucji, a także ponowne zdefiniowanie ról i zadań podmiotów, które realizują przedsięwzięcia z zakresu pomocy społecznej. Dotyczy to władz samorządowych, instytucji i organizacji pozarządowych oraz grup samopomocowych. Strategia zawiera zasady i model współpracy oraz komunikowania się partnerów, w tym także współpracy między władzami samorządowymi a rządowymi. W ramach prac nad Strategią stworzono przejrzystą diagnozę grup i problemów społecznych, uwzględniającą specyfikę poszczególnych zjawisk społecznych, jak: ubóstwo, choroby, bezrobocie, uzależnienie, problemy materialne i wychowawcze rodzin. Realizacja powyższych założeń i proces wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mieleszyn zależy będzie od efektywności i zdolności instytucji, organizacji i władz samorządowych, ale także od aktywności i zaangażowania osób zagrożonych wykluczeniem, które podejmą wysiłek na rzecz zmiany swojej sytuacji.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, która uwzględnia w szczególności programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Uchwalona i przyjęta do realizacji niniejszą uchwałą Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieleszyn opracowana została na lata 2021–2025.

Z uwagi na powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest niezbędne i w pełni uzasadnione.